

Mòdul 4 : Qüestionari

Instruccions :

Al final del mòdul, es lliuraran dos grups de cinc preguntes cadascun per a les persones supervidores cíviques. Aquestes cinc preguntes constitueixen **el grup bàsic** i les cinc restants, **el de reserva**.

Grup bàsic: Cada supervisor/a ha de respondre cinc preguntes. Per a cada pregunta, només es permet una resposta correcta de tres opcions (a, b, c). Una resposta correcta equival a 2 punts. Per aprovar, cal un mínim de 6 punts.

Si un/a supervisor/a no arriba als 6 punts després de completar el grup bàsic, se li proporcionarà el grup addicional de cinc preguntes de reserva (**el grup de reserva**). Aquestes preguntes ja no es qualifiquen per evitar un possible desànim.

Al final dels grups de preguntes bàsiques i de reserva, cada resposta (a, b, c) es marcarà com a correcta o incorrecta, proporcionant una explicació.

El progrés es desa automàticament mentre la persona supervisora fa el qüestionari. La pàgina del qüestionari es pot tornar a obrir més tard per continuar sempre i quan s'utilitzi el mateix ordinador o dispositiu mòbil i el mateix navegador.

Les preguntes es basen en una situació específica, amb informació proporcionada tant a la plantilla d'informes com al mòdul de formació. Se centraran en les àrees de coneixement següents, rellevants tant per a l'anàlisi documental com per a la fase d'execució del contracte:

- Esquema i tipus de corrupció; com identificar senyals d'alerta;
- modificació del contracte;
- subcontractació.

Cada pregunta s'ha de llegir amb atenció i seleccionar la resposta més precisa.

Es posarà èmfasi en situacions pràctiques de la vida real basades en projectes climàtics i mediambientals.

Preguntes

1/ El contracte conté una clàusula sobre la possibilitat de modificar-lo. Aquesta clàusula es redacta de la manera següent:

En cas de concórrer altres circumstàncies, qualsevol que sigui la seva naturalesa, incloses les imputables a l'Òrgan de Contractació, que facin impossible l'execució o la correcta execució de l'objecte del Contracte (...) incloses les de caràcter jurídic, organitzatiu, econòmic, administratiu o tècnic (...) és possible realitzar una modificació justificada per dites circumstàncies: el mode d'execució, els materials i la tecnologia de les obres, un canvi en la ubicació dels edificis en construcció (...).

En base a aquesta disposició, es pot concloure que el canvi és admissible i és una “clàusula de revisió” construïda de conformitat amb les exigències del dret de la UE (directives i jurisprudència del TJUE).

(Una resposta és correcta)

a/ Sí, la modificació del contracte és admissible, la modificació (“clàusula de revisió”) està construïda de manera que permet mantenir el principi de transparència i no altera l'equilibri econòmic entre l'òrgan de contractació i el contractista.

b/ No, no és una clàusula contractual clara, precisa i inequívoca i no permet introduir-hi la modificació adequada.

c/ Sí, és possible modificar el contracte, encara que les condicions del canvi, és a dir, les circumstàncies jurídiques, organitzatives, econòmiques i tècniques, estan formulades de forma general, el contracte especifica allò que es pot canviar.

Resposta correcta: b

Explicació:

La condició necessària per modificar un contracte és tenir en compte la possibilitat de realitzar aquest canvi ja en l'etapa d'adjudicació, preveient-ho a l'anunci de licitació o als plecs de condicions, per exemple, al plec tècnic. Aquesta condició deriva, entre altres coses, del principi de transparència del procediment, que garanteix la igualtat de tracte de tots els contractistes. Preveure de manera clara i precisa possibles modificacions del contracte també permet als contractistes preparar millor la seva oferta i executar el contracte. **Cal destacar aquí que l'obligació de descriure la modificació en forma de clàusules contractuals clares, precises i inequívokes significa que cal especificar detalladament les regles per modificar el contracte, i no limitar-se a incloure referències generals a la possibilitat de modificació.**

2/ Segons les disposicions del contracte, el supervisor de l'obra és pagat pel contractista (no per l'òrgan de contractació) i la remuneració depèn de la quantitat de feina feta.

Aquesta solució és correcta i no genera risc de conflicte d'interessos ni corrupció?
(Una resposta és correcta)

a/ Sí, aquest tipus de solució és correcta;

b/ Si, aquest tipus de solució és correcta però s'haurien d'incloure alguns límits a l'àrea de treball realitzat.

do/ No, segons aquestes regles, la supervisió està sotmesa a un conflicte d'interessos, posant en perill la seva independència.

Resposta correcta: c

Explicació:

El contractista (o persona) que supervisa és independent i responsable de garantir la qualitat i la conformitat de l'obra amb el disseny. Aquesta disposició, abans esmentada, col·loca la persona supervisora en un conflicte d'interessos, cosa que posa en perill la seva independència i objectivitat.

3/ El Contractista i l'òrgan de contractació van signar un acord ("liquidació") segons el qual es lliuraria equip addicional a canvi de la retirada parcial del treball i la garantia del Contractista de renunciar a qualsevol reclamació relacionada.

En una solució correcta i lliure del risc de possible corrupció, tenint en compte que aquest contracte es va celebrar i executar sota el règim de procediment de contractació pública (per sobre dels límits de la Directiva de la UE) i en el document de contractació no es va preveure aquesta possibilitat ?

(Una resposta és correcta)

a/ Sí, aquesta solució és correcta, hi ha llibertat per celebrar i modificar contractes;

b/ No, no es pot fer una modificació del contracte esmentat sense un nou procediment d'adjudicació, fins i tot si la modificació és, objectivament, un tipus d'acord transaccional.

c/ Sí, així es poden evitar litigis entre l'òrgan de contractació i el contractista.

Resposta correcta: b

Explicació:

Segons el Dret de la Unió (Tribunal de Justícia de la Unió Europea - Finn Frogne A/S, *assumpte C-549/14*), no es pot introduir una modificació del contracte esmentat sense que s'iniciï un nou procediment d'adjudicació, fins i tot en el cas que aquesta modificació sigui, objectivament, una mena d'acord transaccional, en què les dues parts acorden la renúncia de forma mútua, destinat a posar fi a un litigi de resultat incert, sorgit de les dificultats trobades en l'execució del contracte esmentat.

La situació només seria diferent si els documents contractuals preveïessin la possibilitat d'ajustar certes condicions, fins i tot els materials, després de l'adjudicació del contracte i fixessin les regles detallades per aplicar aquesta possibilitat.

4/ Després de la signatura del contracte, les tasques que originalment havien de ser realitzades per part del contractista (com s'especificava en els termes de referència) van ser assignades a un subcontractista.

Podria aquesta situació generar possibles senyals d'alerta a l'àmbit de la subcontractació?

(Una resposta és correcta)

a/ No, la subcontractació sempre és possible durant l'execució del contracte

b/ No, el contracte es pot modificar sempre i quan que hi hagi voluntat unànime de l'òrgan de contractació i del contractista

c/ Sí, pot suggerir un comportament inadequat

Resposta correcta: c

Explicació:

Pot suggerir un comportament indegut. Els requisits dels plecs de condicions poden influir en quins operadors econòmics decideixen participar a la licitació. Tota modificació realitzada després de la signatura del contracte s'ha d'analitzar amb cura.

5/ Després de la signatura del contracte, el contractista va subcontractar la totalitat del contracte a subcontractistes. Tot i això, certes parts d'aquest contracte havien de ser executades directament pel contractista, segons les normes de contractació pública (tal com es preveia en els termes de referència).

Podria aquesta situació indicar possibles senyals d'alerta a la subcontractació?

(Una resposta és correcta)

a/ Sí, aquesta és una manera d'eludir els requisits de contractació pública, inclòs el requisit d'executar part d'aquest contracte directament pel contractista.

b/ No, depèn únicament del contractista com executarà el contracte, si amb els seus propis recursos o amb ajuda de subcontractistes.

c/ No, el contracte es pot modificar sempre que hi hagi voluntat unànime de l'òrgan de contractació i del contractista.

Resposta correcta a

Explicació:

La contractació es realitza mitjançant un procediment, l'òrgan de contractació verifica les capacitats del contractista. En la situació presentada, el contracte serà executat íntegrament per entitats que no van ser verificades de cap manera en l'etapa de l'adjudicació i part del contracte havia de ser executat pel contractista.

6/ Quins són els esquemes de corrupció que es poden identificar a l'execució de contractes?

(Una resposta és correcta)

a/ Modificació injustificada del contracte;

b/ Subcontractació irregular (fantasma);

c/ Ambdues respostes són correctes.

Resposta correcta c

Explicació:

Tant els canvis en el contracte, especialment aquells nombrosos que resulten en un augment significatiu del valor percentual, com els canvis en l'abast de la subcontractació i especialment aquells que no s'ajusten als requisits a l'etapa d'adjudicació, poden suggerir algun comportament indegut.

7/ El contractista construirà una infraestructura d'ecoturisme, composta per senders educatius i un centre de visitants. El centre de visitants no haurà de tenir una superfície construïda superior a seixanta (60) metres quadrats. Queda expressament prohibida la construcció d'edificis de grans dimensions o estacionaments.

El contracte es modificarà de la següent manera:

El Contractista haurà de construir un centre de visitants amb una àrea útil aproximada de quatre-cents cinquanta (450) metres quadrats i un estacionament amb capacitat per a seixanta (60) vehicles, dissenyat per donar suport a activitats d'ecoturisme.

La situació presentada podria indicar possibles senyals d'alerta en modificacions del contracte, ja sigui mitjançant esmenes o obres addicionals?

(Una resposta és correcta)

a/ No, aquesta va ser la decisió unànime tant de l'òrgan de contractació com del contractista

b/ Sí, significa modificació substancial, no permesa segons les clàusules del contracte

c/ No, un contracte sempre es pot modificar.

Resposta correcta b

Explicació:

D'acord amb el dret de la UE i, en conseqüència, amb la correcta aplicació de la normativa nacional, no es permeten les anomenades modificacions significatives que alterin l'equilibri econòmic entre el contractista i l'òrgan de contractació. Aquestes modificacions també estaven prohibides al contracte (*construcció d'edificis de grans dimensions o aparcaments*).

8/ La data de finalització del contracte es va prorrogar 100 dies a causa de circumstàncies imprevistes, concretament condicions meteorològiques desfavorables (temperatures inferiors a 0°C al desembre, durant l'execució del projecte a Polònia). El termini original era de 150 dies. El contracte no inclou clàusules de revisió que permetin modificar el termini degut a circumstàncies o condicions específiques.

Aquesta situació real genera sospites o és una modificació del contracte permesa?

(Una resposta és correcta)

a/ No, les condicions climàtiques són impredecibles i s'hauria de permetre modificar el contracte.

b/ No, aquesta va ser la decisió unànime tant de l'òrgan de contractació com del contractista

c/ Sí, aquesta raó no es pot justificar com una circumstància imprevista.

Resposta correcta c

Explicació:

Aquests tipus de condicions meteorològiques no són inusuals a Polònia en aquesta època de l'any. Un canvi d'aquest tipus seria possible i no aixecaria sospites de possibles activitats de corrupció si l'òrgan de contractació hagués inclòs una clàusula de revisió, és a dir, hagués descrit al contracte què i sota quines condicions es podria canviar, o hagués demostrat que les condicions meteorològiques donades eren inusuals, per exemple, basant-se en dades d'institut pertinents, com l'Institut de Meteorologia i de Gestió de l'Aigua de Polònia.

9/ Incompliment per part de l'òrgan de contractació de l'aplicació de les sancions contractuals, d'acord amb les normes previstes en el contracte. La situació fàctica indica que no hi havia motius per abstenir-se d'imposar sancions contractuals ni per mitigar-les en la forma i les condicions previstes en el dret nacional.

La situació actual presenta indicis d'activitats il·legals i propenses a la corrupció?
(Una resposta és correcta)

a/ No, les parts del contracte volen completar el contracte i evitar una disputa judicial.

b/ Sí, s'haurien d'aplicar sancions contractuals.

c/ No, depèn de les parts del contracte si volen fer valer les seves reclamacions i com.

Resposta correcta b

Explicació:

Qualsevol renúncia legal o econòmicament injustificada a l'aplicació de sancions contractuals, especialment al sector públic, comporta el risc de responsabilitat legal i pot ser objecte d'escrutini per abús o corrupció. La renúncia a les sancions contractuals pot resultar perjudicial per al pressupost estatal si la sanció contractual està estipulada per a casos d'incompliment o de compliment indegut de l'obligació.

10/ L'òrgan de contractació ha realitzat una modificació del contracte (obres), el valor del qual no supera el 15 % del valor net del contracte. A més, el valor de la modificació no supera els límits d'aplicació de les directives (dret de la UE: Directiva 2014/24/UE o Directiva 2014/25/UE).

La situació actual presenta indicis d'activitats il·legals i propenses a la corrupció?
(Una resposta és correcta)

a/ No, és acceptable segons la legislació de la UE

b/ Sí, no és possible modificar el contracte, tenint en compte aquesta regla:

“Pacta sunt servanda ”

És un principi jurídic llatí que significa “els acords s'han de complir”. Afirmar que els tractats, contractes i altres acords són vinculants per a les parts que els signen i s'han de complir de bona fe.

c/ Sí, aquest canvi en el valor percentual del contracte és molt alt i indica un possible desig de renegociar el contracte o indicar algun comportament potencialment inapropiat i corrupte.

Resposta correcta a

Explicació:

Segons la legislació de la UE, l'abast relativament petit del canvi permet a l'òrgan de contractació modificar el contracte sense un nou procediment de contractació; aquestes inclouen situacions en què el canvi se situa dins del 10% (serveis o béns) o el 15% (obres) del valor original i el valor del canvi no supera els llindars d'aplicació de la Directiva.